

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nicolai Mazzotta theologia moralis

omnem rem moralem absolutissime complectens

Mazzotta, Nicolò

Augustae Vindelicorum & Cracoviae, 1756

§. IV. Quomodo intelligendæ sint concessiones absolvendi à reservatis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41004

Superiorem, poterit etiam hic, si velit, eum audire, & absolvere: Quintanad. in MS. v. *Confess.*

Extant duo privilegia Fr. Minorum de Observantia apud Rodr. & Suar. t. 4. de *Relig.* Primum est, ut semel in vita eligere possint Confessarium de Ordine, quo absolvantur ab omnibus omnino reservatis, & censuris, & dispensentur in irregularitate, excepta ex homicidio, vel mutilatione voluntaria. Secundum est, ut in articulo mortis ab eo absolvi possint ab omnibus omnino sine ullo onere, & quidem toties, quoties sunt in eo articulo, ut addit Suar. loc. v. Rodr, tom. 1. q. 6. a. 6. pag. 364. idipsum asserentem de Novitiis, & Familiaribus Conventus. An autem hæc privilegia sint bullata, ignorat Pelliz. t. 8. c. 2. n. 79.

§. IV.

Quomodo intelligendæ sint concessiones absolvendi à reservatis?

AD absolvendum à reservatis extra casus supra enumeratos requiritur licentia specialis, & expressa, ex cap. 2. de *Pœnit. & Remis. in 6.* quia, cum Superior sibi specialiter reservet tales casus atrociores, non videtur verisimile velle concedere aliis facultatem, nisi per expressam, & specialem licentiam, seu delegationem: quamvis ergo simplex Sacerdos absolvens pœnitentem, præsentem, & non contradicentem Episcopo, valide absolvat ex licentia tacita illius; non tamen, si absolvat à reservatis, quia tunc Superior tacite approbat, ut solet alios authentice approbare, tantum quoad non reservata: Averf. q. 17. f. 7.

Quæres primo, An petere talem licentiam pro reservatione sit onus pœnitentis, an Confessarii?

Respondeo, per se loquendo, esse onus pœnitentis, quia ad ipsum delinquentem pertinet eam difficultatem pati ad eundem Superiorem ad impetrandam licentiam. Hinc Trid. *sess. 14. c. 7.* monens Confessarios ait, *Il unum pœnitentibus persuadere nitantur, ut ad Superiores & legitimos Judices pro beneficio absolutionis accedant.* Cæterum, si pœnitenti sit valde difficile adire Superiorem, vel dictam licentiam impetrare, & simul periculum sit, ut potius perseveret in statu mortalis in grave dam-

damnum animæ, charitas obligat Confessarium ad obviandum ejus damno spirituali, quoties fieri id potest absque gravi incommodo: Pelliz. t. 8. c. 3. n. 26. & alii. Addit Quart. Confessarium, si rogatus à pœnitente petiit, & obtinuit licentiam, teneri postea illum absolvere, quia, quando causa fuit deducta in judicium apud ipsum, tenetur eam complere, posita dicta facultate; quamvis enim hæc sit privilegium, tamen res non est integra; ideoque tenetur eo uti in favorem pœnitentis.

Si autem petita sit licentia, & non obtenta non potest eum absolvere, etiam si injuste sit negata: Doctores communiter contra Henr. Rodr. & alios apud Avers. & Dian. p. 2. t. 4. r. 29. & colligitur ex Prop. 13. damnata ab Alex. VII. juxta dicta q. 1. c. 3. §. 2. quamvis quoad pœnitentes Regulares benignius procedatur ex speciali Decr. Clem. & Urb. VIII. juxta dicta cap. antec. Cœterum, quamvis Superior, per se loquendo, non teneatur concedere talem licentiam, ut colligitur ex natura ipsa reservationis, qua Superior ad se avocat sententiam super reservatis, communiter tamen non denegat, nisi in casu aliquo atrociori, ut sic territi pœnitentes efficacius proponant ab eo abstinere: imo aliquando tenetur Superior concedere, quoties scilicet denegatio vergeret in grave damnum pœnitentis, qui actus in desperationem plura peccata committeret, v. g. si quis non haberet animum accedendi ad Superiorem, & prænimia repugnantia, aut verecundia mallet omittere confessionem, & perseverare in peccatis, quam confiteri Superiori, & à fortiori, si esset periculum infamiæ, scandali, &c. tunc enim Superior tenetur ex officio, adeoque ex justitia dare licentiam, vel Confessario pœniti, vel alteri magis idoneo: Suarez d. 3. s. 4. & alii.

Quæres secundo, An Pœnitentiarius, vel alius habens à Superiore facultatem delegatam absolvendi à reservatis, possit eam alteri Confessario subdelegare?

Respondeo: Primo, Non posse concedere generaliter: Secundo, Possit in casu particulari occurrente pro ea vice: Doctores communiter cum Sanchez l. 3. *Matrim.* d. 31. vel etiam occursuro intra aliquot dies, ut addit Pelliz. t. 8. c. 3. s. 2. dub. 2. n. 134. Patet primum, quia ex *L. fin. ff. de Off.* delegatus non potest subdelegare, hoc est facultem sibi delegatam alteri simpliciter

R. P. Nicol. Mazzotta Theol. Mor. Tom. III. Ff con-

concedere; nisi forte sit delegatus Principis, ex cap. fin. *de Off. delegat.* qualis in casu esset Summus Pœnitentiarius Papæ, vel Legatus à latere. Patet secundum, quia ex *L. 1. ff. Quis, & à quo*, delegatus ad universalitatem causarum reputatur, quasi Ordinarius: ergo potest saltem unam, vel alteram causam subdelegare in casu particulari hic & nunc occurrente, aut intra aliquot dies occursuro; & hanc potestatem non posse limitari à principali delegante, ait Pelliz. eo quod fit à jure. Imo, etiam si habeas delegatam facultatem *Per teipsum tantum* absolvendi, adhuc putant aliqui ap. Crox n. 1687. te posse ab alio per te subdelegando absolvi; quia non debes esse deterioris conditionis, quam alii, quod certum est de Episcopis ex decl. S. Congr. sed quoad alios id negat Averf. quia, dum dicitur *Præcipuum*, negatur potestas subdelegandi. Dicitur autem delegatus ad universalitatem causarum is, cui aliquod saltem genus causarum committitur sub uno nomine colectivo, quamvis non sit genus generalissimum, ut si ei detur facultas absolvendi à reservatis pro tali festo, vel à reservatis in tali loco, vel à reservatis absque censura, vel generaliter à tali casu; is enim potest ad casus particulares hic & nunc occurrentes dare facultatem simplici Confessario approbata, ut absolvat pro eo festo, pro eo loco, &c. & sic, quoties pro eo festo, pro eo loco, &c. petatur. Cæterum subdelegatus non potest alteri subdelegare, quia nullatenus est ad universalitatem causarum, ut patet.

Quæres tertio, Quomodo intelligendæ sint licentiæ limitatæ absolvendi à reservatis?

Respondeo, Si licentia sit limitata quoad certum tempus, puta pro tali festo, durat per totam octavam, si festum octavam habeat; quia tota octava reputatur idem dies cum festo, & pro toto hoc tempore militat finis concessionis, cum fideles toto eo tempore soleant accedere ad solemnitatem: Pelliz. t. 8. c. 3. s. 2. sub. 2. num. 136. ubi addit, talem concessionem incipere etiam prodesse à puncto temporis, quo data est; & si festum sit ex solemnioribus, puta Nativitatis, Resurrectionis, Pentecostes, Assumptionis, probabiliter prodesse etiam per octo dies ante, idque ex rationabili interpretativa voluntate concedentis spectato concessionis fine, & concursu populi, &c. Si autem licentia dicat, ut hic pœnitens absolvatur à reservatis, potest

potest per eam absolvi etiam post plures annos, & probabiliter mortuo etiam concedente, siue ea data sit Confessario, siue pœnitenti; quia est gratia facta, juxta dicta q. 1. c. 2. §. 2. Si autem pœnitens, antequam dicta licentia mandetur executioni, iterum incidat in reservatum, Lug. Dicast. Gob. Bon. & alii apud Dian. p. 4. t. 4. r. 109., & Averf. q. 17. f. 7. dicunt, etiam se extendere ad illum, nisi expresse limitetur ad præterita; quia mens concedentis est, ut consulatur saluti pœnitentis, & per absolutionem liberetur integre à peccatis. Si Confessarius obtinuit licentiam pro determinata persona, Moronus, & Pelliz. putant, posse ea uti pro alia loco illius, quia idem est finis concedentis, & gratia late interpretanda; nisi vero aliunde præsumatur mens concedentis hunc alium excludere. Si vero obtinuit licentiam pro una persona innominata, Pelliz. Averf. Dian. & alii putant, posse passively uti pro se, nisi moraliter constet, Superiorem intendisse ei solam activam potestatem, ut addit Lug.

Quæres quarto, Quomodo intelligendæ sint licentiæ illimitatæ absolvendi à reservatis?

Respondeo primo: Si licentia dicat, *Ab omnibus reservatis Sedi Apostolicæ*, non comprehenduntur casus Bull. Cœn., quia indigent speciali mentione, utpote strictissime reservati; uti nec in concessione omnium casuum Bull. Cœn. comprehenditur hæresis, nisi exprimat, utpote etiam indigens specialissima mentione: Doctores communiter contra Tann. apud Croix num. 1616. Putant tamen Suar. Vasq. Laym. Henr., & alii, in dicta licentia comprehendi etiam casus Episcopales; quia, quos sibi reservant Episcopi, reservantur etiam Sedi Apostolicæ, à qua scilicet absolvi etiam possunt: sed omnino negandum est cum Veg. Rodr. Bonac. aliis præsertim post Constit. cit. Clem. X. ubi loquens de Regularibus expresse ait, *Habentes facultatem absolvendi ab omnibus casibus Sedi Apostolicæ reservatis: non ideo à casibus reservatis Episcopo posse absolvere*: ergo pariter dicendum de aliis concessionibus absolvendi à reservatis Sedi Apostolicæ.

Respondeo secundo: Si licentia dicat; *Ab omnibus casibus reservatis Episcopo*, non comprehenduntur casus, quos Episcopus non vult concedere, nisi nominatim

exprimantur, qualis est in hac Diœcesi collocutio cum Monialibus de obscœnis. Probabiliter tamen putant Suar. d. 7. de Censur. l. 4. n. 3. & alii, in dicta licentia comprehendi etiam casus Episcopales, quibus est adnexa excommunicatio, aliave censura, quia ex recepto more loquendi nomine casuum reservatorum veniunt etiam, qui adnexam habent censuram: &, ut addit Pelliz. ex Nav., in favorabilibus (non tamen in odiosis) censura est casus; sed probabilius negant Sanch. Bon. & alii; quia sunt multi casus Episcopales, quibus non est adnexa censura, ut patet in eorum tabellis: ergo de his tantum videtur loqui dicta licentia.

Quæres quinto, Quomodo intelligenda sit Bulla Jubilæi, præsertim quoad facultatem absolvendi à reservatis?

Respondeo, Solere in ea concedi omnibus Confessariis approbatis ab Ordinario amplam facultatem absolvendi pro ea vice tantum quoscunque à casibus, & censuris ordinariis locorum, & Sedi Apostolicæ, etiam in Bul. Cœn. reservatis; satisfacta tamen parte: item commutandi omnia vota, exceptis votis Religionis, & Castitatis.

Dicitur primo, *Absolvendi*, & quidem pro utroque foro, dummodo confitet, pœnitentem tempore Jubilæi esse absolutum: sed dubium est, an absolutio à censuris dari tunc possit extra confessionem Sacramentalem, cum verba Jubilæi plerumque dicant, *Auditis Confessionibus, &c.*; probabilius tamen ex Sanch. l. 8. Matr. d. 34. n. 29. videtur posse, quia hæc verba non ponuntur cum particula aliqua denotante conditionem, qualis est, *Si, Dummodo, &c.*, sed tanquam modus ad finem lucrandi Jubilæum. Similiter commutatio votorum, & operum injunctorum, ac temporum pro impeditis fieri potest extra confessionem: Croix num. 1460.

Dicitur secundo, *Pro ea vice tantum*, hoc est durante Jubilæo, & quidem toties quoties pro eo tempore, præsertim ea septimana, qua peraguntur opera injuncta: imo, si prima septimana lucratus sis Jubilæum, & in secunda incidas in reservatum, adhuc poteris tunc absolvi, etiamsi opera præscripta non repetas. Bonac. Pal., & alii contra Navar. Dian., & alios. Item, si rite confessus tempore Jubilæi omiseris

ris inculpabiliter reservatum, aut censuram, five ex oblivione, five ex justa causa silentio presteris, utrumque sublatum est, quia Confessarius absolvit, quantum potuit; quare, si post Jubilæum recorderis, poteris peccatum oblitum subicere cuivis Confessario, juxta dicta c. 5.; imò Lug. apud Croix addit, etiam si confessio fuerit sacrilega, modo adfuerit intentio bene postea confitendi: sed hoc communiter videtur esse contra mentem Pontificis; bene tamen, si fuerit invalida inculpabiliter: Dicast. & alii. Item, si justa ex causa prorogatum sit tibi Jubilæum, frui poteris dictis licentiis, quousque durat prorogatio; quod, si interea incidis in reservatum, Lug. Gobat. & alii negant, posse ab hoc absolvi: quia jurisdictio prorogatur tantum respectu ad reservata existentia tempore Jubilæi communis; probabiliter tamen etiam affirmant Boss. Faust. Dian., & alii, quia prorogatio Jubilæi conceditur, ut possis illud lucrari, & secundum hanc sententiam possent tunc etiam commutari vota post illud tempus emissa. Item, si oblitus mortalium impleveris reliqua opera injuncta tempore Jubilæi absque confessione, & postea recorderis reservatorum, Sanch. Lug. & alii probabiliter putant, posse absolvi à quovis Confessario; quia probabile est, lucrari tunc Jubilæum.

Dicitur tertio, *A casibus, & censuris, &c.* Per casus Sedi Apostolicæ reservatos, Sayr. Cord. Fagun. Regin. Gob. & alii intelligunt tempore Jubilæi etiam hæresim, & ita declaratum testatur Filliuc., sed probabilius negant Suar. Vasq. Pal. Avil. Bonac., & alii, quia hæresis ex dictis indiget specialissima mentione, & adest Declar. S. Congreg. sub Alexand. VII. an. 1656. apud Tambur. *in Op. post.* Item per casus Sedi Apostolicæ reservatos, Suar. & alii intelligunt tempore Jubilæi etiam reservatos Episcopo, etiam si de his in Bulla non fiat mentio; sed probabilius videtur oppositum, juxta dicta quæsit. 4. Per censuras autem intellige eas, quæ per se impediunt Sacramenta pœnitentiæ, & communionis, qualis est omnis excommunicatio etiam publica, & vitanda: item interdictum personale speciale; non autem interdictum locale, aut personale generale; neque suspensio, ut addit Averl. l. 7, contra alios; neque irregularitas, ut docent communiter contra Bann. Medin. aliosque Thomistas putantes,

irregularitatem ex delicto habere vim censuræ. Ad-
dit Avila, quod, si excommunicatio sit denunciata, vel
deducta ad forum contentiosum, satius sit, ut pœnitens
remittatur ad Judicem.

Dicitur quarto, *Quoscunque, cujuscunque sint Diœcesis,
modo confiteantur Confessario approbato ab Ordinario
loci.* An autem possint tunc Regulares, & Moniales
absolvi sine licentia sui Superioris à quovis Confessario,
sive Regulari, sive Seculari, modo approbatus sit ab
Ordinario loci, hoc est ab Episcopo, dictum est q. 1. c. 3.
§. 4. An autem approbatus tantum pro viris possit tunc
absolvere etiam mulieres, negant Doctores communiter
cum Suar. d. 28. f. 7., quia scilicet non habet approba-
tionem relate ad illas; quamvis Fagund. & alii apud
Dian. p. 1. t. II. r. 9. putent, quod, si restrictio approba-
tionis ad solos viros sit solum ratione ætatis, non vero
idoneitatis, possit etiam à mulieribus eligi. Similiter
approbatus limitate ad certum locum, tempus, aut per-
sonas, non est universim eligibilis vi Jubilæi: Doctores
communiter cum Filliuc. Gob. Bossi. & aliis contra alios
apud Dian. cit. Denique nota ex Sanch. Gob. & aliis,
quod Pœnitens vi Jubilæi rite eligens Confessarium ap-
probatum, etiamsi non Parochum, cum obligat sub mor-
tali ad audiendam suam confessionem, &c., quia habet
à Papa jus eligendi.

Dicitur quinto, *Satisfacta tamen parte.* si qua scilicet
fuerit ab eo læsa. Quod si non possit, sufficit jura-
mentum, vel juxta Navarr. Henr. & Dian. propositum
satisfaciendi, cum commode poterit, & nomine par-
tis, non venit hic Judex, vel Ecclesia, cui fuit contumax,
nisi forte sit etiam læsa: Avil. & alii. Si autem
possit satisfacere, & accedit tantum cum Proposito sta-
tim satisfaciendi, Suar. & alii communiter dicunt, in-
valide absolvi; quamvis Sanch. & alii probabiliter pu-
tent, valide quidem, quamvis illicite, quia talis con-
ditio, cum non sit expresse irritans, censetur tantum
prohibens.

Dicitur sexto, *Commutandi vota, &c.* Commutari
ergo possunt, ex justa tamen causa, etiam in aliquod
minus, vota etiam jurata; imo etiam juramenta, mo-
do non fiat in damnum tertii, Suar. Sanch. & alii
communius contra Bonac. Lessi. & alios: exceptis
tantum votis Castitatis, & Religionis, si tamen sint
vota perfecta, & ex amore virtutis emissa, ut limitant
Pal.

Pal. & alii: quare hæc etiam commutari possunt, si sint vota pœnalia; vel sint conditionalia, etiamsi purificata sit conditio; vel sint alternativa cum alia materia, etiamsi hæc evaserit impossibilis; vel sint elicitæ ex metu, sive ab intrinseco, sive ab extrinseco, sive injuste incussio, etiam levi; vel emissa ab impubere; vel sub obligatione levi; vel ad tempus; vel si fuerint plura vota partialia pertinentia ad castitatem; vel demum si sint mera juramenta servandi Castitatem, ingrediendi Religionem, &c. Ita probabiliter Pal. Sanch. & alii contra alios. Illud nota, ut valide fruatur dictis facultatibus vi Jubilæi requiri, ut accedat ad Confessarium cum animo lucrandi Jubilæum, quia ad hunc finem conceduntur à Pontifice: Doctores communiter. Si autem postea mutata voluntatem, & nolis prosequi opera injuncta, valida fuit absolutio à reservatis, censuris, commutatio votorum, &c. Suarez, Sanchez, & alii communiter; etsi aliqui contra alios addant, peccare tunc contra finem Pontificis.

Quæres sexto, Quomodo intelligatur Bulla Cruciatæ, præsertim quoad facultatem absolvendi à reservatis?

Respondeo, Bullam Cruciatæ alicubi publicari, & sumi singulis annis; ideoque durat per annum, & in novæ Bullæ publicatione expirat prior. Intra annum ubicunque sit Bulla cruciatæ potest pro foro conscientiæ, & satisfacta parte per quemcunque Confessarium approbatum ab Ordinario loci absolvi toties quoties ab omnibus casibus, & censuris Episcopalibus etiam publicis (illicite tamen, si sit deductus ad forum contentiosum lite juste pendente, vel si nominatim sit denunciatus) A Papalibus vero, si sint publici, semel in vita, & semel in morte intra illum annum; si sint occulti, toties quoties intra illum annum (excepta semper hæresi, quæ nec occulta absolvi potest) Eadem die, si pœnitens renovat Bullam anno sequenti: v. Tamb. c. 5.

Quæres septimo, Quid agendum sit Confessario dubitanti, utrum habeat facultatem in reservata?

Respondeo cum distinctione: Si enim dubium sit positivum, ita ut probabiliter putet, se habere facultatem in aliquod reservatum, vel eam nondum expirasse, potest valide, & licite absolvere; quia nititur opinioni probabilis, & sic defectum jurisdictionis, si esset, suppleret Ecclesia: similiter: qui à Papa habent facultatem in reservata, probabiliter absolvere possunt ab illis etiam

tempore Jubilæi anni sancti; quia hæc opinio, quamvis non sit certa, tamen communiter recepta est à sapientibus, adeoque, etiamsi esset falsa, est error communis cum titulo colorato putativo, nempe privilegio Papæ, & approbatione Ordinarii: Lug. d. 13. à n. 114. Carden. Croix n. 1690. Si vero dubium sit negativum; tunc, si dubites, an licentia olim concessa nunc exspiraverit, adhuc potest absolvere, quia in tali dubio possidet licentia jam certo habita; contra vero non potes, si dubites, an olim habueris licentiam, an sit expedita, &c. quia possessio frat pro reservatione: Bon. & alii. Hinc, si licentia absolvendi à reservatis sit ad certum tempus, puta ad mensem, potes ea uti etiam die sequenti immediate post mensem; quia probabile est posse, secundum Pelliz t. 6. c. 2. n. 130. ex eo quod dies termini non computatur in terminum; quamvis Tamb. putet oppositum, eo quod licentia æquiparatur donationi, in qua dies termini computatur in terminum. Si autem licentia data simul sit ad audiendas confessiones, & ad reservata per mensem, & post mensem prorogetur licentia ad audiendas confessiones, non potes postea absolvere à reservatis, quia non intelligitur de novo concessa, seu prorogata facultas in reservata, nisi de novo exprimat: Bordon, Tambur. & alii.

Reliqua pro intelligendis clausulis licentiarum dicta sunt de Legibus tom. 1. tr. 1. d. 4.

APPEN-